

OOSTENDE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG (28)

door Aimé SMISSAERT (+)

Op den Vuurtorenwijk, achter het Militair Hospitaal, zijn de Duitschers sedert een paar dagen bezig met platforms te maken voor het opstellen van hunne groote kanonnen.

Heden was er visch, och heel weinig, te verkrijgen. 4 bootjes visschen in de Visscherskaai : de visch, meest kleine schulletjes, wordt op de kaai verkocht aan 9 tot 10 frank de mand - in vreedestijd 1.50 tot 2 frank. In 't klein verkocht men ze tot 2 frank per kilo.

Hebben wij reeds nota gehouden der bezetting door de Duitschers van het huis van Mej. Emilie JEAN, in de Kapellestraat ? Nu, de Duitschers kwamen zich daar aanmelden, M. Gabriël JEAN, de welgekende brouwer, werd bijgeroepen en deed hen verstaan dat het huis niet onbewoond was en dat zij er wel mochten slapen, maar geen eten doen, daar hij de keuken voor zijn persoonlijk gebruik noodig had. De Duitschers drongen niet aan. Sedert dien slapen daar 8 matrozen, doch zij laten alles gerust.

* * *

Vandaag moest de stad 100 kub.m. hout en 300 m. prikkeldraad leveren.

Volgende plakbrief in 't Vl., Fr. en Duitsch aangeplakt :

BERICHT
aangaande het gebruik van gas

Te rekenen vanaf Woensdag 9 december 1914, tot later bericht zullen alle gasmeters der bijzondere abonnementen gesloten blijven.

Het verbruik van gas voor de verlichting, de verwarming en de keuken wordt dus verboden tot op het oogenblik dat de exploitatie van het gasgesticht zal hernomen worden.

Uitnemingen aan dit verbod mogen maar geduld worden voor de officieele gebouwen bezet door de Keizerlijke troepen of door de stadsdiensten, en voor de woningen of appartementen bewoond door Duitsche officieren.

Oostende, den 9 December 1914.

De Kommandant,
get. BITTINGER.

Donderdag 10e December. -

ZEVENENVIJFTIGSTE DAG DER BEZETTING

Heden begint de 9e week der Duitsche bezetting.

Op de markt, volk gelijk verleden week. De boter geldt 3.60 tot 3.80 f.

Concert van 2 1/2 tot 3 1/2.

Van gansch den dag werd geen kanongebulder gehoord.

's Namiddags zweefde een vastliggende duitsche luchtbal tusschen Leffinghe en Slype.

Heden kwamen alhier een 50 tal brieven toe, gstuurd door Oostendsche soldaten, in Duitschland opgesloten. De duitsche militaire post bestelde deze brieven.

Rond 3 u. van den namiddag kwam een persoon, drager eener zware mand met vuilnis, uit de Zeestatie. De schildwacht kreeg argwaan en gebod hem stil te staan. De persoon liet zijne mand vallen en ging op den loop, zonder verder verontrust te worden. In de

Hier ontbreekt het vervolg

Dat de toestand nijpt bewijzen volgende stukken uitgaande van het Onderstandkomiteit van het Gemeentebestuur.

Ziehier het eerste gericht tot de bakkers :

Oostende, den 11 December 1914

Mijnheer,

In zijne vergadering van Donderdag 10 December, heeft het Comiteit van Onderstand voor de noodlijdenen besloten, dat van heden af alleen die bakkers, welke zoowel voor de noodlijdenden bakken als voor hunne klanten, voortaan nog meel zullen ontvangen.

Om aanspraak te kunnen maken op één zak van 100 kg. moet ieder bakker ten minste tachtig brooden uitleveren tegen broodkaarten van het Onderstandcomiteit. Voor twee maal tachtig kaarten zal men dus twee zakken met meel kunnen ontvangen als er meel genoeg is, enz.

Op 't einde van iedere week, dat is den Zaterdag namiddag, moet ieder bakker al zijne kaarten indienen bij den Heer Commisaris Dubois, te samen met zijn factuur.

Ieder bakker moet zorgvuldig de vier soorten kaarten met de namen A. Camerlinck, Demaecker, Van Isacker en Lefèvre in afzonderlijke zakjes scheiden.

Ieder pakje moet vijftig kaarten tellen. Zij moeten nauwkeurig nageteld worden.

Ieder brood moet een kilogram wegen.

De Secretaris,
L. DEMAECCKER

De dd. Voorzitter,
A. CAMERLYNCK

Het tweede is de vrucht der beraadslagingen van ons Schepencollege gehouden op Woensdag en Donderdag. Hier volgt het :

VERORDERING BETREKKELIJK HET BAKKEN EN VERKOOPEN VAN BROOD

De Gemeenteraad, gezien art. 78 der Gemeentewet; Besluit :

ART. 1 - Het is verboden meel of koorn tot een ander doeleinde te gebuiken dan het maken van brood.

ART. 2 - De bakkers, die begeeren hunnen handel voort uit te oefenen, moeten eene verklaring teekenen waarbij zij zich verbinden stipt de bepalingen van het tegenwoordig reglement te

volgen, dat aan de voorgevel van elke bakkerij zal aangeplakt worden.

ART. 3 - Elke bakkerij zal werken onder het toezicht van eenen afgevaardigde der Stad. Deze zal regelmatig eenen staat houden van de koopwaar die dagelijks binnen komt en van degene die verwerkt wordt.

ART. 4 - Binnen de palen van den beschikbaren voorraad, zullen de bakkers, tegen betaling, het meel kunnen bekomen noodig tot hunne voortbrenging. Het Gemeentebestuur zal het gewicht en den prijs van het brood vaststellen, alsook de verhouding volgens dewelke de mengeling van bloem met tarwe- of roggemeel mag geschieden.

ART. 5 - Het is verboden alle ander brood of bakkerij-produkten dan gewoon brood te maken of te koop te stellen. Dit brood moet gemaakt worden met meel, zoo als dit door de Stad geleverd of zooals het bekomen wordt door de mengelingen in de verhoudingen door haar opgelegd.

ART. 6 - Het rondvoeren of de tehuisbestelling van brood zijn strengelijk verboden. De verkoop van brood zal in de bakkerijen zelf geschieden, in de tegenwoordigeheid van eenen afgevaardigde van het Gemeentebestuur tusschen 7 en 11 uur 's morgens (duitsche uur). Buiten deze uren is alle verkoop verboden en zullen de winkels stiptelijk moeten gesloten blijven.

ART. 7 - De overste van elke familie zal op het politie-bureau van zijnen wijk, voor een te bepalen datum, moeten doen kennen : de samenstelling van zijne familie met aanduiding der personen die bij hem onderhouden worden, ten welkdanigen titel (dienstmeid, knecht, werkvrouw, enz.). Te dien einde zal eene gedrukte formulier moeten ingevuld worden door de aanduiding van alle inlichtingen die erin gevraagd worden.

ART. 8 - De overste van elke familie zal vervolgens, in hetzelfde politie-bureau, de persoonlijke kaart moeten afhalen, bij middel van dewelke hij dagelijks, in eene bakkerij van zijne keus, de hoeveelheid brood, waarop zijne familie recht heeft, zal kunnen bekomen. Bij elke levering zal de afgevaardigde van de Stad, in de bakkerij vertegenwoordigd, den datum vernietigen.

ART. 9 - De Gemeenteraad bemachtigt het Schepencollege alle maatregelen te nemen tot de uitvoering van deze verordening, namelijk : de benoeming van de leden van het toezichts-comitee; de aanwijzing van de leden van het personeel der Kontrol; de dagelijksche maximum-hoeveelheid brood dat elken persoon van meer dan 18 maanden oud zal kunnen koopen; de prijs van het brood; de verhouding van mengeling der meelsoorten, enz.

ART. 10 - Alle inbreuk op de bepalingen van het tegenwoordig reglement zal gestraft worden met de straffen van enkele politie onder voorbehoud van alle andere maatregelen die tegen de plichtigen zouden kunnen genomen worden.

Goedgekeurd door den Gemeenteraad in zitting van 8 December 1914.

Door den Raad :

De Sekretaris,
Fr. THONE

De Burgemeester
Aug. LIEBAERT

Vandaag hield het Toezicht-Komiteit voor het brood zijne eerste vergadering ten stadhuize. Alleen de Z.E.H. Kannunnik was afwezig.

Het Toezicht-Komiteit besprak het reglement over den broodverkoop en keurde het goed, behalve voor wat de uitdeelingsuren betreft, die het stelde van 10 tot 2 ure.

* * *

Volgende plakbrief in 't Vl., Fr. en duitsch opgesteld, werd deze morgen uitgeplakt :

Waarschuwing aan de personen die hunne wettige woning in Oostende niet hebben

Vele personen in Oostende niet woonachtig, hebben verwaarloosd zich te gedragen naar de herhaalde uitnoodigingen, die hun gedaan werden, zich in het bevolkingsbureel ten stadhuize te doen inschrijven, voor hun vertrek van Oostende. Veel soortgelijke personen zijn voorts in Oostende blijven wonen, ofschoon zij reeds ingeschreven waren op de lijsten der afreizenden.

Al die personen krijgen een laatste uitstel, tot 16 December, om zich te doen inschrijven en te vertrekken. Degenen die, in tegenstrijdigheid met dit bevel, zich na vermelden datum in Oostende nog zullen bevinden, zullen, mits gebeurlijke beslagname hunner goederen, met het naaste gevangenenstransport verwijderd worden.

Oostende, 11 December 1914.

De Keizerlijke duitse Commandantuur,
(get) BITTINGER
Kapitein-leutnant en Ortskommandant

hier ontbreekt het vervolg

De te Oostende niet gehuisveste personen moeten voor 16n dezer de stad verlaten. Zijn er nu van die personen dewelke voldoen willen aan de bevelen der duitsehers, en derhalve om een paspoort gaan, zij krijgen eene boete van 50, 100 of 150 fr., volgens den persoon Zoo ging M. PIERRE, rustend bestuurder van het Zeewezen, een paspoort vragen voor zijne twee zonen : hij moest 300 fr. boet betalen en kreeg geen paspoort !

Eene Brusselsche vrouw, die alhier na het seizoen gebleven was en hare spaarcentjes, ruim 450 fr. opgeëten hebbende, blijde was kosteloos naar Brussel te kunnen reizen, moest 150 fr. boet betalen en daar zij het noodige geld niet had, nam men hare oorringen af ! Oh kultur !

Wij zegden dat de te Oostende niet gehuisveste personen voor den 16n December de stad moeten verlaten - doch hoe ? Treinen zouden hen naar Brussel gevoerd hebben, doch heden en morgen loopen geen treinen, of liever kunnen de vreemdelingen geen plaats vinden in de treinen - ze dienen voor het vervoer van gekwetsten !

En overmorgen is 't den 16n , Nu, die personen zullen misschien gerust gelaten worden, na eene nieuwe aderlating !

DERDE MAAND DER BEZETTING

Dinsdag 15e December. -

TWEEENZESTIGSTE DAG DER BEZETTING

Vanaf 6 ure van den morgen hoort men van den kant van Raversyde, hevig kanongebulder dat voortduurt tot rond den noon : rond 8 ure is het als een aanhoudende donder, en rond 11 1/4 ure werden 3, 4 uitnemende hevige slagen gehoord. Op het torentje der "Villa Albert", hoek der Zeedijk en Christineramp, op het torentje van het "Hôtel Alexandra", op het dak der Zeestatie staan nieuwsgierige Duitschers, den verrekijker in de hand, naar de zee te turen; waarschijnlijk is de vloot in 't zicht. Rond 11 ure komt een vlieger der Bondgenoten een kijkje werpen op onze stad, maar trekt seffens naar beter oorden.

Een persoon van Steene, werkend in ons gasgesticht, was deze morgen heel vroeg naar Leffinghe om brood gegaan. Op de Leffingsche kalsijde gekomen, dierf hij niet verder meer vooruit, verschrikt als hij was door de menigvuldige zoeklichten, uit zee over het land geworpen. Hij keerde op zijne stappen terug en, aan de Hooge Barriere gekomen, begon het geschut : gansch den horizont, al den kant van Slype, Wilskerke en Middelkerke, sloeg open en toe van 't vuur !

Een onzer vrienden, die de gewoonte heeft 's morgens vroeg uit de veeren te kruipen, zag rond 7 1/2 duidelijk van op de Northlaan, in de verte bommen ontploffen aan zijds der kerk van Middelkerke, andere tusschen Middelkerke en Wilskerke en nog andere tusschen Wilskerke en Slype.

Deze namiddag werd nog geschoten, doch het geschut was op verre na zoo hevig niet. Laat in den avond hoorde men van tijd tot tijd een hevige knal. De huilende wind en de bij poozen plassende regen verdoofden voorzeker de stem der lichte kanons.

Gansch den dag door werden Duitsche versterkingen Middelkerke- en Leffinghewaarts gestuurd; gansche kompanies soldaten, groote en kleine kanonnen, obussenkarren en bevoorradingswagens sloegen den weg naar Middelkerke in. Rond 2 1/2 ure kwam een tram gevuld met mariniers, hebbende 10 mitraljeuzen met zich, uit de richting van Blankenberghe gereden : zij sprongen uit en liepen van de Vander Sweepplaats naar het "Hôtel de la Couronne", waar een stoomtram gereed stond. Zij hadden ternauwernood de tijd erop te springen : in volle vaart reed hij de A. Pieterslaan op, en aan Petit Paris, sloeg hij den Thouroutschensteenweg in.

Rond 3 ure werd, langs de A. Pieterslaan, een Belgisch piot gevangen binnengebracht. Hij riep tot 2 maal luidkeels tot de nieuwsgierigen : "zij zijn in Leffinghe ! Hebt nog een beetje coeragie" - tot belooning kreeg hij van de Duitschers twee vuistslagen in 't gezicht.

In den valavond, rond 4 1/2 ure, kon men groot vlammen zien opstijgen tusschen Mariakerke-dorp en Middelkerke. Men beweerde dat het Noorweegsch paviljoen van Raversyde in vlammen stond !